

פרשת בשלח

מה בפרשה: סיכום מתומצת של פרשת השבוע

בשבת הקרובה - "שבת שירה" נקרא בתורה על יציאת בני ישראל ממצרים ועל קריעת ים סוף. על שירת בני ישראל בליווי תופים ומחולות • פרשת השבוע ועינינו בלשון קלה וברורה

זמן קצר לאחר שיצאו מרעמסס הגיעו בני-ישראל לסוכות. מקום זה היה קרוב מאוד לארץ כנען ונותר להם רק לעבור דרך ארץ פלישתים כדי להגיע אל הארץ המובטחת. אלא שבתחילת פרשתנו מסופר כי "...לא נחם אלוקים דרך ארץ פלישתים כי קרוב הוא, כי אמר אלוקים פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבנו מצריימה". עדיין אין העם מיושב בדעותיו, עליו להתגבש ולהתאחד, ולשם כך העבירם אלוקים דרך המדבר, בו עברו עליהם קשיים רבים ונסיונות, שחישלו והכשירו אותם לקבל את תורת ה' בהר סיני ולהכנס לארץ ישראל. על תחילת הדרך ונסיונותיה אנו קוראים בפרשת השבוע.

פרעה מתחרט

לא עבר זמן רב מאז יצאו בני-ישראל ממצרים ולפרעה הגיע השמועה "כי ברח העם". על אף שכבר הסכים לשחרר את בני-ישראל, שוב מחזק ה' את לב פרעה "ויהפך לבב פרעה ועבדיו". ויאמרו מה זאת עשינו כי שילחנו את ישראל מעבדנו". מיד יוצא פרעה בראש צבאו וחילותיו לרדוף אחרי בני-ישראל. כשראה העם כי מצרים - שעד לא מזמן היו אדוניהם והעבידו אותם בפרך - רודפים אחריהם ומתקרבים אליהם, נתפסו בפחד ובהלה עד כדי איבוד עשתונות מוחלט. דבר זה ניכר בפנייתם אל משה: "...מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים. טוב לנו עבוד את מצרים ממותינו במדבר". משה מרגיע את העם ונוסך בו את רגש האמונה והבטחון בה': "אל תיראו, התייצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום. ה' ילחם לכן ואתם תחרישון". לאחר מכן מצווה ה' את משה: "...דבר אל בני-ישראל ויסעו".

קריעת ים סוף

לבני-ישראל לא היה פשוט כל-כך לקיים את ציווי ה'. לפנייהם הים ומצרים מאחוריהם, אם-כן לאן ילכו? אז מניף משה את ידו האוחזת במטה המפורסם והים נבקע לרגליהם. בני-ישראל עוברים בתוך הים כאשר "...המים להם חומה מימינם ומשמאלם". המצריים, הרואים את דרך היבשה בתוך הים, שועטים קדימה כדי להשיג את בני-ישראל. אך יצא אחרון בני-ישראל מן הים, נכנס אחרון המצריים לתוכו ומי הים שבו למצבם הקודם. כל חיל פרעה ופרשיו טבעו- ! למראה גופות המצריים המוטלות על שפת הים התחזקו בני-ישראל באמונתם: "... וייראו העם את ה', ויאמינו בה' ובמשה עבדו".

השירה

באופן ספונטני בוקעת השירה מגרונם וליבותיהם של בני-ישראל לאמור: "...אשירה לה' כי גאה גאה, סוס ורוכבו (של פרעה) רמה (הושלך) בים". כל השירה מלווה בדברי הלל, שבח והודיה לה', תוך סיפור המאורעות, למן רדיפת פרעה וחילו ועד טביעת האוייבים בים. לאחר שירת הגברים פצחו הנשים בשירה - בהנהגתה של מרים, אחות אהרון ומשה - כשהן מוסיפות נופך של שמחה באמצעות תופים ומחולות.

המים המרים

מים-סוף יצאו בני-ישראל אל המדבר. כעבור שלושה ימים, משאזלו כל המים שהיו ברשותם, הגיעו אל

פרשת בשלח

'מרת', שם היה מקור מים, אך כשם המקום כן הוא - מימיו מרים. בשלב זה איבדו פשוטי העם את סבלנותם ופנו בתלונה אל משה: "מה נשתה."?" ה' נענה לתפילתו של משה ומורה לו להשליך עץ אל המים, ואכן, על-ידי כך הומתקו המים. שוב ראו בני-ישראל במוחש את כוחו העל טבעי של ה', ההופך מים מרים למתוקים.

לחם מן השמים

לאחר שהרוו את צמאונם גילו כי גם האוכל שבאמתחתם הולך ואוזל. כבפעמים הקודמות ניגשו והתלוננו באוזני משה ואהרון: מי יתן מותינו ביד ה' במצרים. . (מאשר) הוצאתם אותנו אל המדבר הזה להמית את כל הקהל הזה ברעב". למשמע תלונות העם מודיע ה' למשה על המזון המיוחד שינתן לבני-ישראל במדבר: "...הנני ממטיר לכם לחם מן השמים". יותר מאוחר נתנו לו בני-ישראל - לאוכל המיוחד - שם - "מן".

בבוקרו של כל יום ירד המן סביב מחנה ישראל וכל העם יצא לשדה ללקטו. לכל אחד הייתה מנה מוקצבת למשך היום ("עומר"). גם אלו שהרבו לקחת או המעיטו, גילו בבואם הביתה כי נשארה להם אותה כמות שהוקצבה, לא פחות ולא יותר. כמו כן לא היה ניתן לשמור על המן עבור יום המחר ומי שניסה להשאיר העלתה השארית ריקבון ונתמלאה בתולעים. היות והמן לא ירד בשבת, הרי ש"ביום השישי לקטו לחם משנה (שני) שני העומר לגולגולת...".

בהזדמנות זו חזר הקב"ה על ציווי שמירת השבת "שבת שבתון קודש לה". המן היה מזונם העיקרי של בני-ישראל במשך כל ארבעים שנות שהותם במדבר, יחד עם בשר השליו. זכר לנס הגדול של ירידת המן מן השמים, שם אהרון מעט מן המן בתוך צנצנת, למשמרת למען הדורות הבאים.

מלחמת עמלק

לאחר מסע ארוך ומייגע מגיעים בני-ישראל לרפידיים, שם מחכה להם עמלק הרוצה לפתוח נגדם במלחמה. לא היתה זו מלחמתם של ישראל בלבד, כי-אם מלחמתו של ה'. לכן, דווקא כשהרים משה את ידיו כלפי מעלה - גברו ישראל על עמלק, ואילו ברגע שהוריד את ידיו - גבר עמלק. בסופו של דבר ניצחו בני-ישראל, בפיקודו של יהושע, את העמלקים. בסיום המלחמה הבטיח הקב"ה לבני-ישראל כי ישמיד את זכר עמלק. רק כשיעבור זכרו של עמלק מקרב הארץ יוכשרו כל באי עולם וימשכו מעצמם לעבוד את הבורא, במהרה בימינו ממש.

מקור: maale-adumim.com